

Zdeněk Sklenář Zpěvy staré Číny

(29. května – 31. srpna 2009)

Výstavu kreseb a obrazů malíře Zdeňka Sklenáře (1910-1986), v nichž se odráží autorova inspirace čínskou tematikou, připravila pražská Galerie Zdeněk Sklenář. Pod názvem Zdeněk Sklenář Zpěvy staré Číny se návštěvníkům představí tři desítky proslulých ilustrací vytvořených ke stejnojmenné knize čínské poezie, část ilustrací k legendě o Opičím králi a sedm olejomalb z čínského období. Pozornost výstavy je soustředěna na bibliofilské česko-čínské vydání knihy Zpěvy staré Číny, které graficky upravil malíř a vynikající kaligraf, profesor Shen Shaojun. V premiéře bude představen dokumentární film Čína Zdeňka Sklenáře, v němž režisér Martin Dostál zrekonstruoval podle poznámek a skic ve Sklenářově zápisníku malířovu cestu po Číně v roce 1955. Výstava Zpěvy staré Číny je komorní verzí rozsáhlé výstavy Čína Zdeňka Sklenáře, kterou letos v dubnu obdivovaly desetitisíce návštěvníků v Národní galerii Číny v Pekingu (National Art Museum of China). V závěrečný den výstavy Čína Zdeňka Sklenáře vedení Národní galerie Číny v Pekingu ocenilo význam výstavy takto: „Je několik výstav, které můžeme hodnotit jako průlomové, k těm vedle výstavy Pabla Picassa právem patří výstava Zdeňka Sklenáře.“

Kongeniální setkání básníka a malíře

Postupné vydávání Mathesiových parafrází a překladů klasické čínské poezie mezi lety 1925 až 1949 představuje klíčovou událost v českém poznávání čínského lyrismu, v naší moderní tvořivé reflexi jeho svébytné ideje básnické, a ve svých širších důsledcích bylo významným podnětem k hlubšímu studiu duchovního odkazu staré čínské kultury u nás. Epochální dílo vynikajícího básníka a všestranného literárního vědce Bohumila Mathesia (1888–1952) vyrůstalo celé jedno čtvrtstoletí z velmi různých jazykových a literárních inspirací z okruhu latinských, německých, francouzských, ruských a anglických převodů, aby bylo posléze završeno básníkovou spoluprací se zakladatelem moderní české a slovenské sinologie, profesorem Jaroslavem Průškem (1906–1980). Z této spolupráce vzniklo definitivní znění Zpěvů staré Číny ve třech knihách, vydané v roce 1950.

V polovině šedesátých let vyšla nová edice Zpěvů staré Číny v grafické úpravě a s ilustracemi Zdeňka Sklenáře (Odeon 1967). Kniha obsahuje 21 celostránkových kreseb inspirovaných jednotlivými básnickými čísly knihy a 9 menších kreseb výtvarně korespondujících s aktuálním frázováním antologie. V mimořádně souznejícím setkání básnické (Mathesiovy) a malířské (Sklenářovy) inspirovanosti čínským lyrismem, jeho obrazivostí i tvaroslovím, došla Mathesiova básnická parafráze svého kongeniálního výtvarného naplnění, stejně jako Sklenářova, v té chvíli již více než desetiletá čínská cesta, započatá na jaře roku 1955, našla svůj nejryzejší básnický protějšek.
Oldřich Král

Zpěvy staré Číny vydala u příležitosti 99. Sklenářových narozenin Galerie Zdeněk Sklenář ve zcela nové grafické úpravě. Významný čínský malíř a kaligraf Shen Shaojun citlivě propojil Sklenářovy proslulé ilustrace, v kterých se snoubí tradice západního malířství s duchem umění čínského, s původními básněmi v čínštině a s jejich českou podobou. Na přípravě tohoto unikátního vydání a jeho koncepci spolupracoval sinolog Oldřich Král. Zpěvy staré Číny vycházejí v nákladu

200 číslovaných exemplářů a byly vytištěny v pekingské tiskárně Beijing Artron Colour Printing na papíře vyrobeném podle starých receptur z říčních perel a bambusu. Kniha je v prodeji výhradně v Galerii Zdeněk Sklenář.

Zdeněk Sklenář se studiem čínské kultury zabýval prakticky po celý život a zásadní inspirací se pro něj stal tříměsíční pobyt v Číně, kterou navštívil v roce 1955 jako hlavní grafik putovní výstavy Československé kultury. Ve své době se malíř stal uznávanou autoritou v této oblasti a byl dokonce jmenován členem nákupní komise orientálních sbírek Národní galerie v Praze. Originální způsob, jakým ve svém díle dokázal spojit evropský a čínský výtvarný projev, ocenil mj. renomovaný historik umění Fan Di'an, ředitel National Art Museum of China (NAMOC), který připravil Sklenářovu pekingskou výstavu společně s galeristou Zdeňkem Sklenářem (malířovým synovcem) a kunsthistorikem Ivo Binderem; autorem architektonické koncepce byl vizuální umělec Federico Díaz; doprovodné tiskoviny navrhlo a zpracovalo grafické studio pixl-e.

„Díla Zdeňka Sklenáře jsou překrásná a mají svůj unikátní styl. Jedinečnost stylu spatřuji právě v citlivé a organické harmonii spojení české výtvarné tradice s čínskými prvky,“ říká historik umění Fan Di'an. „Během několika měsíců, které strávil v Číně, navštívil čínské památky, poznal čínskou krajinu i čínské umění. Ale hlavně byl schopen z množství podnětů vybrat to nejdůležitější, nejtypičtější a nejvzácnější, co mu Čína mohla nabídnout. Čína mu přinesla novou inspiraci. Ale jen inspirace nestačí. Kolik západních umělců navštívilo Čínu, ale zdaleka ne všichni dokážou nových impulsů využít a vytvořit originální díla s čínskými prvky! Zdeněk Sklenář dokázal svou čínskou zkušenost tvůrčím a geniálním způsobem zpracovat a zhodnotit. Právě převážně v jeho čínských ilustracích nalezneme mnoho čínských formálních prvků, tvarů, symbolů, motivů a stylizací, ale styl a technika zpracování těchto forem jsou typicky Sklenářovy, nikoli čínské. Důležité je, že Zdeněk Sklenář vytváří geniálním propojením prvků obou tradic velice moderní umělecké dílo.“

Galerie Zdeněk Sklenář

Kontakt pro média: Mgr. Marcela Hančilová
gsm: +420 773 699 368, e-mail: marcela.hancilova@seznam.cz

Smetanovo nábřeží 4
110 00 Praha 1
www.zdeneksklenar.cz
telefon: +420 224 218 528

29. 5. – 31. 8. 2009
otevřeno středa – sobota od 13 do 18 hodin

